PFF

Privatpraktiserende **F**ysioterapeuters **F**orbund
Generalsekretær Henning Jensen
Postboks 2, 1556 SON – Tlf. 465 18 017
E-post: henning.jensen@fysioterapi.org

Ref: 2026_11_23_HJ

Dato: 23.11.2026

Til styret i Fond til etter- og videreutdanning av fysioterapeuter

Forslag om differensierte stipendordninger og utvidet adgang til reisestipend

Privatpraktiserende Fysioterapeuters Forbund (PFF) ønsker med dette å fremme forslag om endringer i Fysiofondets stipendordninger, med sikte på å sikre selvstendig næringsdrivende fysioterapeuter bedre økonomiske forutsetninger for å delta i etter- og videreutdanning.

PFF foreslår at det etableres en ordning med **kompensasjon for inntektsbortfall ved kursdeltakelse for selvstendig næringsdrivende fysioterapeuter**, og at dagens begrensning på to støtteberettigede tiltak per kalenderår økes til fire.

Forslagene begrunnes i Fysiofondets formål om å støtte fysioterapeuters etter- og videreutdanning og bidra til at fysioterapeuter kan tilegne seg og vedlikeholde kompetanse som er nødvendig for å møte samfunnets behov.

1. Ulike økonomiske forutsetninger for etter- og videreutdanning

Ansatte og selvstendig næringsdrivende fysioterapeuter har vesentlig forskjellige økonomiske rammevilkår når de deltar på etter- og videreutdanning.

Ansatte fysioterapeuter kan ofte gjennom arbeidsforholdet få permisjon med lønn ved deltakelse på faglige kurs og utdanningstiltak. Arbeidsgiver kan også dekke kursavgift, reise og opphold. Omfanget av slik støtte varierer mellom arbeidsgivere og avhenger blant annet av tariffavtaler, lokale avtaler og arbeidsgivers prioriteringer.

Selvstendig næringsdrivende fysioterapeuter har ikke tilsvarende muligheter.

For disse innebærer deltakelse i ordinær arbeidstid at de må avstå fra inntektsgivende pasientbehandling. Dette kommer i tillegg til utgifter til kursavgift, reise og opphold.

Det er derfor ikke tilstrekkelig å sammenligne de direkte kursutgiftene. Den samlede økonomiske belastningen ved kompetanseutvikling kan være betydelig større for en næringsdrivende fysioterapeut enn for en ansatt.

Etter PFFs vurdering bør Fysiofondets stipendordninger i større grad ta hensyn til disse forskjellene.

2. Fravær fra egen praksis medfører særlige utfordringer

For en selvstendig næringsdrivende fysioterapeut innebærer kursdeltakelse ikke bare bortfall av inntekter i den perioden vedkommende er fraværende.

En privat fysioterapipraksis har løpende driftsforpliktelser som ikke opphører når fysioterapeuten deltar på etterutdanning.

Husleie, forsikringer, administrative kostnader og andre faste driftsutgifter må fortsatt dekkes, selv om praksisen i en periode ikke genererer ordinære behandlingsinntekter.

PFF mener derfor at det er rimelig å etablere en særskilt stipendordning som bidrar til å redusere den økonomiske belastningen ved kursdeltakelse for næringsdrivende fysioterapeuter som da vil gi en bedre oppfyllelse av Fysiofondets formål.

3. Fysiofondets formål tilsier at støtteordningene bør bidra til likeverdige muligheter

Fysiofondets vedtekter § 2 fastslår at fondets formål blant annet er å yte støtte til fysioterapeuters etter- og videreutdanning. Bestemmelsen åpner også uttrykkelig for tildeling av reisestipend, arbeidsstipend og forskningsstipend i den utstrekning dette kan styrke etter- og videreutdanningen.
PFF mener at denne formålsbestemmelsen gir et godt grunnlag for å vurdere stipendordninger som tar hensyn til fysioterapeutenes forskjellige økonomiske forutsetninger.

Formålet med fondets virksomhet må etter vårt syn være å legge til rette for at fysioterapeuter faktisk har mulighet til å delta i nødvendig og relevant kompetanseutvikling. Det bør ikke være en vesentlig forskjell på muligheten for dette om man er ansatt eller næringsdrivende.

Lik støtte innebærer ikke nødvendigvis likeverdige muligheter til kompetanseutvikling.
Når en næringsdrivende fysioterapeut må dekke både direkte kursutgifter og et betydelig inntektsbortfall, kan dette føre til at vedkommende av økonomiske grunner velger bort relevant etterutdanning.
Dette er uheldig både for den enkelte fysioterapeut, pasientene og helsetjenesten. Fysioterapeuter har et selvstendig faglig ansvar for å holde sin kompetanse oppdatert og utøve virksomheten faglig forsvarlig. Det bør derfor være et sentralt mål for Fysiofondet å redusere økonomiske hindringer som kan begrense mulighetene for faglig oppdatering.

Etter PFFs vurdering vil en differensiert stipendordning være i samsvar med fondets formål og bidra til at stipendmidlene får større betydning for den faktiske deltakelsen i etter- og videreutdanning.

4. Forslag om kompensasjon for inntektsbortfall

PFF foreslår at Fysiofondet etablerer en særskilt stipendordning for selvstendig næringsdrivende fysioterapeuter som deltar på godkjente etterutdanningstiltak. Ordningen bør primært gjelde kortere kurs med varighet opptil 1 uke.

Vi foreslår at kompensasjon for inntektsbortfall ved deltakelse på etter- og videreutdanning for næringsdrivende fysioterapeuter beregnes på grunnlag av brutto behandlingsinntekter. Beregningsgrunnlaget skal omfatte inntekter fra fysioterapeutens egen undersøkelses- og behandlingsvirksomhet, men ikke driftstilskudd som opprettholdes under fraværet, leieinntekter, varesalg eller andre inntekter som ikke faller bort som følge av kursdeltakelsen.

Beregningen skal ikke påvirkes av fysioterapeutens driftskostnader eller skattemessige næringsoverskudd. Inntektsgrunnlaget dokumenteres gjennom skattemeldingen med tilhørende næringsspesifikasjon fra foregående år, eller en dokumentert utskrift fra EPJ-systemet. På dette grunnlaget beregnes en gjennomsnittlig dagsinntekt som legges til grunn for beregningen av stipendet. Det kan eventuelt settes et tak på bruttoinntekt som skal legges til grunn, men det vil være bedre å sette et tak på den støtten som kan utbetales pr. år.

En slik beregningsmodell vil etter PFFs vurdering være forholdsvis enkel å administrere og samtidig gi en rimelig sammenheng mellom fysioterapeutens ordinære inntektsnivå og den økonomiske belastningen ved fravær fra praksisen. Dette vil også kunne gjelde for fysioterapeuter som er ansatte der arbeidsgiver ikke betaler lønn ved fraværet, eller dekker kostnadene ved kurset.
Det bør vurderes å fastsette en øvre grense for kompensasjon per kursdag, slik at ordningen blir forutsigbar og gir en hensiktsmessig fordeling av fondets midler.

PFF mener at stipendet bør kunne gis i tillegg til støtte til reise og opphold etter gjeldende ordninger.

Det forutsettes at kompensasjonen knyttes til dokumentert deltakelse på godkjente etterutdanningstiltak, og at det ikke gis støtte for samme inntektsbortfall fra flere ordninger.

Vi ber styret vurdere den nærmere utformingen av beregningsmodellen, herunder hvilket inntektsgrunnlag som bør benyttes, hvordan dagsatsen skal beregnes, og om det bør fastsettes en maksimal støttesats.

5. Forslag om å øke antall støtteberettigede tiltak fra to til fire per år

PFF mener videre at dagens begrensning på maksimalt to støtteberettigede tiltak per kalenderår er for restriktiv, og i mange tilfeller gir en svært ulik inndekning sett på årsbasis.

Fysioterapifaget omfatter et bredt spekter av kliniske fagområder, og den faglige utviklingen skjer kontinuerlig. For mange fysioterapeuter vil deltakelse på flere kortere kurs gjennom året være en hensiktsmessig og nødvendig måte å vedlikeholde og utvikle sin kompetanse på.

Kortere etterutdanningstiltak er ærlig godt egnet for næringsdrivende fysioterapeuter, fordi fraværet fra praksisen begrenses og kompetansen kan tas direkte i bruk i pasientbehandlingen.

En begrensning på to tiltak per år virker unødvendig hemmende på faglig oppdatering. Det vil også være begrensende på den samlede utbetalingen til den enkelte søker, fordi en søker med to tiltak i form av en eller 2-dager skurs, ikke vil kunne nå den maksimale grensen for støtte pr. tiltak, mens en søker med to 5 dager kurs vil utnytte den maksimale grensen. Man bør derfor vurdere å innføre et årlig økonomisk maksimaltak i stedet for å avgrense støtten til to tiltak pr. år.

PFF foreslår at det åpnes for støtte til **inntil fire etterutdanningstiltak per kalenderår, alternativt at man innfører et maksimalbeløp pr. kalenderår uansett hvor mange tiltak det gjelder.** Tiltakene må naturligvis være godkjente som støtteberettigede.

Dette vil gi fysioterapeutene større fleksibilitet til å delta på relevante kurs innenfor ulike fagområder og bedre muligheter til å opprettholde en bred og oppdatert klinisk kompetanse. Utvidelsen bør gjelde reisestipendordningen generelt, uavhengig av om fysioterapeuten er ansatt eller selvstendig næringsdrivende.

6. Bedre utnyttelse av fondets midler

Fysiofondet forvalter betydelige midler som skal komme fysioterapeuters kompetanseutvikling til gode. PFF registrerer at fondet gjennom årene også har gjennomført særskilte og ekstraordinære utlysninger for å støtte relevante kompetanse- og utviklingstiltak. Dette viser at fondet har muligheter til å prioritere og videreutvikle sine støtteordninger innenfor de økonomiske rammene som gjelder.

PFF mener at en ordning med kompensasjon for inntektsbortfall vil være en målrettet anvendelse av midlene, fordi den reduserer en økonomisk hindring som i dag ikke ivaretas gjennom den ordinære reisestipendordningen.

Vi legger til grunn at styret selv vurderer hvordan en slik ordning best kan innpasses i fondets samlede prioriteringer og økonomiske rammer.

7. Vurdere å gi støtte til utenlandske kurs

Noen kurs er bare tilgjengelige i utlandet. Det kan eksempelvis være kurs knyttet til bestemte utenlandske undervisningsinstitusjoner der det ikke holdes kurs i Norge, eller det kan være i spesielle avgrensede fagområder der det finnes spesialkompetanse i utlandet som ikke er tilgjengelig i Norge.
PFF foreslår derfor at Fysiofondets styre i samme forbindelse utreder muligheten for å støtte kursdeltakelse i utlandet. Det må da være mulig å få kurset godkjent som støtteberettiget før kursdeltakelsen.

7. PFFs forslag til vedtak

På denne bakgrunn ber Privatpraktiserende Fysioterapeuters Forbund Fysiofondets styre om å behandle følgende forslag:

a) **Differensiert stipendordning**
Det innføres en særskilt stipendordning for selvstendig næringsdrivende fysioterapeuter som gir kompensasjon for inntektsbortfall ved deltakelse på godkjente etterutdanningstiltak.

b) **Beregningsgrunnlag**
Kompensasjonen beregnes på grunnlag av dokumentert brutto næringsinntekt fra foregående inntektsår, basert på skattemelding og næringsspesifikasjon. Inntektsgrunnlaget omregnes til en gjennomsnittlig dagsats.
Styret fastsetter nærmere regler for beregning, dokumentasjon og eventuell maksimal kompensasjon per kursdag eller pr. år.

c) Utenlandske kurs
Vurdere om ordningen med reisestipend kan utvides til også å omfatte kurs avholdt i utlandet.

d) **Tiltakenes varighet**
Ordningen skal primært omfatte kortere etterutdanningstiltak med varighet på inntil én uke.

e) **Antall støtteberettigede tiltak**
Maksimalt antall etterutdanningstiltak som kan gi rett til reisestipend, økes fra to til fire per kalenderår, eventuelt ingen grense på antall tiltak, men på årlig

støtte det kan søkes på.

f) **Iverksetting**
Styret bes utrede og vedta nødvendige endringer i stipendordningene, med sikte på iverksetting så snart det er praktisk mulig.

Avslutning

PFF vil understreke at forslaget ikke innebærer noen nedvurdering av ansattes behov for etter- og videreutdanning.

Alle fysioterapeuter har behov for kontinuerlig faglig oppdatering, uavhengig av tilknytningsform. Forslaget tar sikte på å utjevne økonomiske forskjeller som kan påvirke den enkelte fysioterapeuts faktiske mulighet til å delta i kompetansegivende etterutdanning.

Vi mener at en stipendordning som i større grad tar hensyn til den samlede økonomiske belastningen ved etterutdanning, vil bidra til en mer formålstjenlig anvendelse av Fysiofondets midler.

PFF ber derfor Fysiofondets styre å vurdere forslagene og vi ser frem til en positiv tilbakemelding.

For styret i PFF

Henning Jensen, generalsekretær